

La vida i l'obra del músic vendrellenc Benvingut Socias Mercadé 1877-1952

Londres [1938]. ACBP, CFRC

El 6 de desembre de 1937 va actuar al Wigmore Hall, de Londres, en una sèrie de concerts "Monday Pops" amb The Internacional String Quartet, organitzats pel violinista i empresari francès André Mangeot. Hi van interpretar el Concert en mi bemol de Mozart.

Nine Fancies for Four Parts, and one more舞曲, op. 166, no. 1. Parcell
Transcribed by Peter Parcell & Edited by Peter Mangeot and arranged at the Brindon Mangeot
These Fantasies were written in 1920 when Peter was 22, and had just married his future wife, Dr. John Ross, as reported at Westminster Abbey. This was two years before Bach was born and no many who hear or play them can fail to be struck by the remarkable similarity between them. It is difficult to conceive how any but an amateur could go toward Bach before we can find any music which displays such consummate mastery of form and technique. The author has given us a most valuable addition to our knowledge of Bach's genius. He regarded it as more proper to anticipate what those others should tell: "His achievement is positive and complete, and I am sure that he will be well received."

SOCIAS BIENVENIDO SOCIAS

THE INTERNATIONAL STRING QUARTET
MANGEOT PRINCIPAL GILBERT RICHARDS
ALICE HUCKELL

1938

Next Concert : January 3rd : Mendelssohn's and Goossens' String Octets

ACBP, FBSM

El 7 de novembre de 1938 va tornar a actuar al Wigmore Hall i, en aquesta ocasió, amb el prestigiós violinista Antoni Brosa Vives (La Canonja, 1894 - Barcelona, 1979), interpretant sonates de Mozart i Beethoven.

Mr. MANGEOT'S "Nine Fancies for Four Parts" and one more舞曲, op. 166, no. 1. Parcell
Transcribed by Peter Parcell & Edited by Peter Mangeot and arranged at the Brindon Mangeot
These Fantasies were written in 1920 when Peter was 22, and had just married his future wife, Dr. John Ross, as reported at Westminster Abbey. This was two years before Bach was born and no many who hear or play them can fail to be struck by the remarkable similarity between them. It is difficult to conceive how any but an amateur could go toward Bach before we can find any music which displays such consummate mastery of form and technique. The author has given us a most valuable addition to our knowledge of Bach's genius. He regarded it as more proper to anticipate what those others should tell: "His achievement is positive and complete, and I am sure that he will be well received."

The Times, Londres, 11 de novembre de 1938. ACBP, FBSM

Exili a Londres (1936-1939)

L'esclat de la Guerra Civil espanyola va motivar que Socias i la seva dona prenguessin la decisió de marxar de Catalunya i instal·lar-se a Londres. Hom recorda que la vendrellenca Antònia Fabré Bassa, amiga del matrimoni Socias, va fer gestions davant Andreu Nin (el Vendrell, 1892 - Alcalá de Henares, 1937), aleshores conseller de Justícia de la Generalitat de Catalunya, i va aconseguir-los els salduixos necessaris per a poder sortir.

El matrimoni Socias. CCUV. Autor desconegut.

El 7 de desembre de 1938 va actuar a l'Small Hall, de Londres, formant un trio amb el violinista Richard Brinkman i el violoncel·lista Theodor Otscharkoff.

Durant la seva estada a Londres Socias no va deixar la docència. Els seus alumnes no l'oblidaven. La seva alumna Andrey Waterhouse, de Chelsea, li va escriure des d'Effingham (Anglaterra), el 16 d'agost de 1939:

[...] Después de havernos visto cada semana durante dos años... Aquí las novedades diarias políticas que son bastante desagradables. Nadie sabe como acabará, pero si hay guerra una cosa por lo menos me consuela, -que no estarán en Palkey St.! ni en Inglaterra!, sino (espero) en su bonita casa en Catalonia... Sigo trabajando el piano un poco (ahora estoy estudiando un trio de Mozart para tocar con Ursula y André), pero me falta el entusiasmo que me inspiró siempre el amigo Bienvenido! Siempre le agradeceré esas horas felices (aunque alguna veces ansiosas) que me ha hecho pasar [...]

ACBP, FBSM

Retorn definitiu al Vendrell (1939-1952)

Acabada la Guerra Civil espanyola, el matrimoni va retornar al Vendrell.

La primera actuació que va oferir Socias fou el 27 de juliol de 1940, per la Festa Major del Vendrell: un recital de piano al Centre Vendrellense, del qual era soci honorari. Fou patrocinat per les autoritats locals i el mateix Centre, per recollir fons per fer front a l'adquisició de les noves campanes de l'església parroquial de Sant Salvador del Vendrell, ja que les antigues foren extretes el 16 de novembre de 1936 amb l'objectiu de destinars-les a material de guerra.

El Diario Español del 4 d'agost de 1940 comentava:

[...] como siempre que toca tan gran artista, la ejecución fue perfecta, uniéndose a su técnica prodigiosa este divino don de la expresión en el que siempre ha sido el primero [...].

ACBP, FBSM

Passats quatre anys, Socias va oferir un recital de piano, organitzat pel Club d'Esports del Vendrell que va tenir lloc al Teatre Tívoli, el 18 de juny de 1944.

ACBP, FBSM

La darrera notícia que Joan Lamote tenia de Socias era de l'estiu de 1939, quan va rebre una postal de Londres que anunciava el seu retorn a Catalunya. En la carta li expressa el seu condol i el de la seva esposa, després d'assabentar-se de la mort de Blanca a través del seu cunyat, el músic vendrellenc Joan Ivern i Arans (1887-1949).

Carta del seu amic Joan Lamote de Grignon. València, 5 d'octubre de 1944. ACBP, FBSM

Homenatge del Vendrell a Benavingut Socias (1951)

ACBP, FFFB

L'homenatge fou iniciativa d'un grup de vendrellencs i de la societat coral La Lira Vendrellense, amb el patrocini de l'Ajuntament del Vendrell. Els actes es van desenvolupar en dos dies.

El 19 de gener de 1951 va tenir lloc, al Teatre Tívoli, un concert de l'Orquestra Professional de Càmera, dirigida per Enric Casals. Entre les obres del programa van destacar dues obres del mestre Socias: Suite en fa per a orquestra i la sardana Planyívola, instrumentada per Enric Casals.

Suite (en fa major) per a orquestra de corda. Al meu amic Eudald Serra. El Vendrell. La Plana, 9 de maig de 1905. ACBP, FBSM

Bust de Benavingut Socias, obra de Joan Borrull, a la sala de plens de l'Ajuntament del Vendrell. 2017. Fotografia de Xavier Mercadé Pascual.

El 21 de gener de 1951 va tenir lloc un ofici a l'església parroquial del Vendrell, en memòria de la seva dona, en el qual s'interpretaren obres religioses de Socias.

Després, l'Ajuntament del Vendrell li va fer lliurament del nomenament de fill predilecte de la vila i va col·locar en la sala de plens un bust seu, obra de l'escultor vendrellenc Joan Borrull Soler (1880-1960). A continuació, la comitiva va anar fins a la plaça de la Palla i es va descobrir una placa amb el nom de "plaça de Benavingut Socias".

Plaça de Benavingut Socias. D'esquerra a dreta: Isidre Tutaus, alcalde del Vendrell, Joan Mercadé, Joan Güell, Rafael Fusté Vigil, Joan Rimbau, president de La Lira Vendrellense i, assegut, Benavingut Socias, 1951. ACBP. Fotografia de Jaume Domingo Mulet.